

Hệ thống thông tin kế toán (HP2)

GV: Nguyễn Phong Nguyễn

Phone: 0948246655

Email: nguyenphongnguyenabc@yahoo.com

Giới thiệu môn học

- Tổng quan về môn học
- Mục tiêu
- Phương pháp giảng dạy và học tập

Tài liệu tham khảo và yêu cầu

- Điều kiện tiên quyết
 - Kế toán tài chính
 - Hệ thống thông tin kế toán HP1
- Tài liệu tham khảo
 - Hệ thống thông tin kế toán – Bộ môn HTTTKT
 - Accounting Information Systems – Gelinas and Sutton (2005)
- Phần mềm
 - Visio

Chương trình học

Buổi	Nội dung
1	C1: Tổng quan về HTTTKT
2	C1: Tổng quan về HTTTKT (tt) + Bài tập
3	C1: Tổng quan về HTTTKT (tt) + Bài tập
4	C2: Kiểm soát HTTTKT
5	C2: Kiểm soát HTTTKT (tt)
6	C2: Bài tập kiểm soát HTTTKT
7	C3: Chu trình kế toán

Chương trình học

Buổi	Nội dung
8	C3: Chu trình kế toán
9	C3: Bài tập chu trình kế toán
10	Kiểm tra giữa kỳ
11	C4: Phân tích hệ thống
12	C5: Thiết kế hệ thống
13	Bài tập phân tích thiết kế hệ thống
14	C6: Chuyển đổi và vận hành HT + Bài tập
15	Ôn tập

Đánh giá kết quả

- Kiểm tra giữa kỳ: 30%
 - Thời gian: 60 phút
 - Không sử dụng tài liệu
- Thi cuối khóa: 70%
 - Thời gian: 90 phút
 - Không sử dụng tài liệu

How to pass the unit?

- Phải có đủ 2 cột điểm?
- Điểm giữa kỳ và cuối kỳ phải trên 50%?
- Đi học đầy đủ (không vắng trên 20% số giờ)?

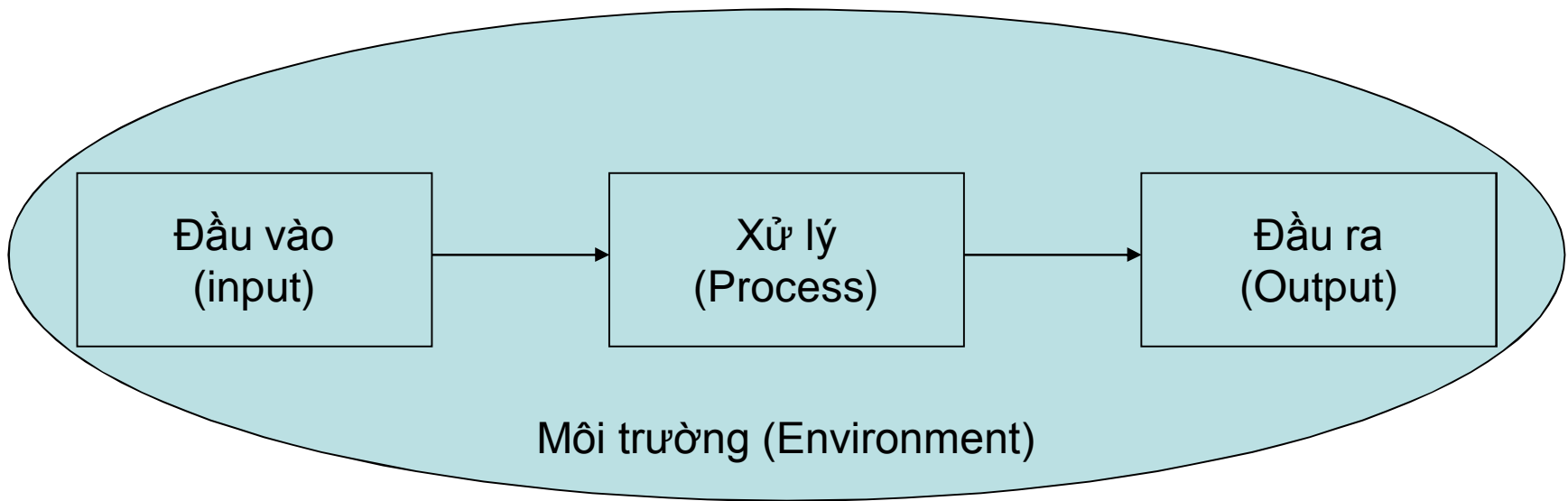
Tổng quan về HTTTKT

- Hệ thống
- Thành phần hệ thống
- Hệ thống thông tin kế toán
- Phân loại HTTTKT
- Công cụ HTTTKT
- Phát triển HTTTKT

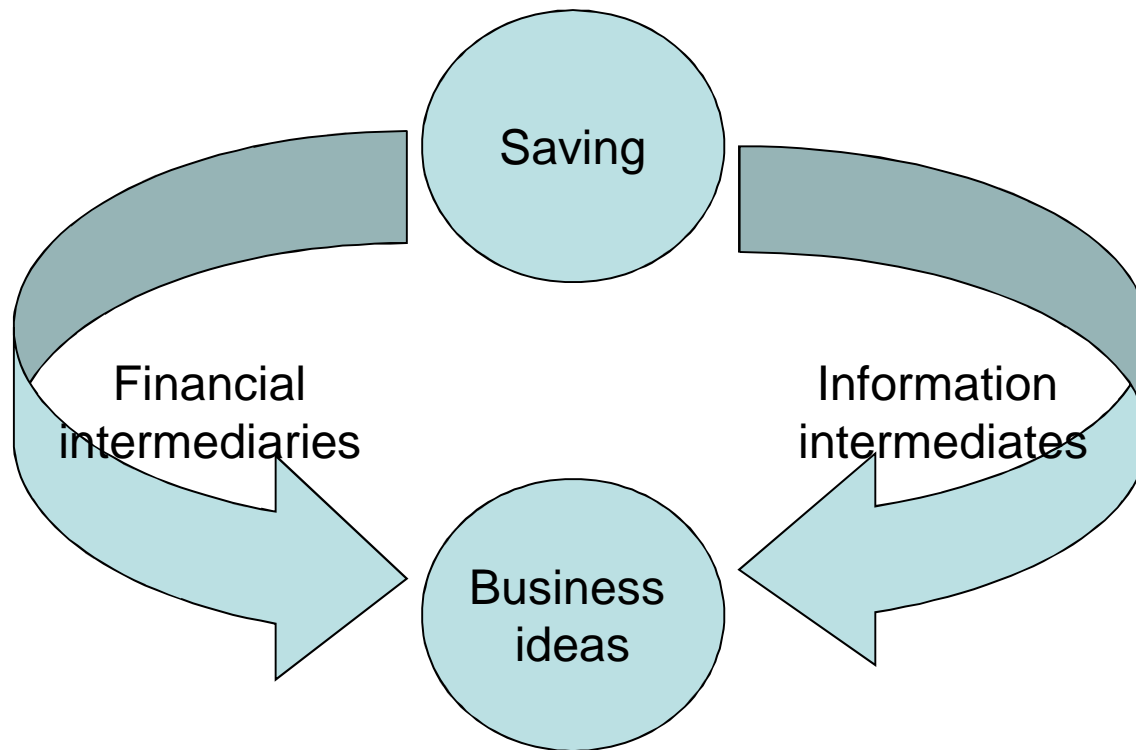
Hệ thống

Tập hợp các thành phần phối hợp với nhau để hoàn thành một loạt các mục tiêu của tổ chức

Hệ thống

Hệ thống thông tin kế toán

Phân loại hệ thống

Financial
Accounting

Management
Accounting

Users?

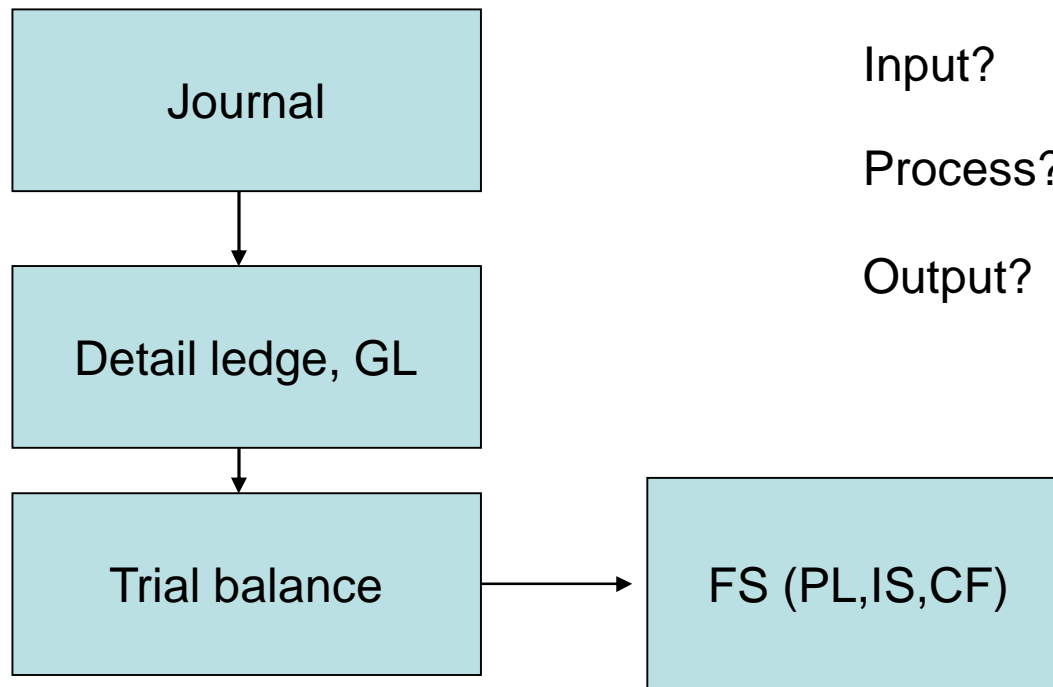
Objectives?

Phân loại hệ thống (tt)

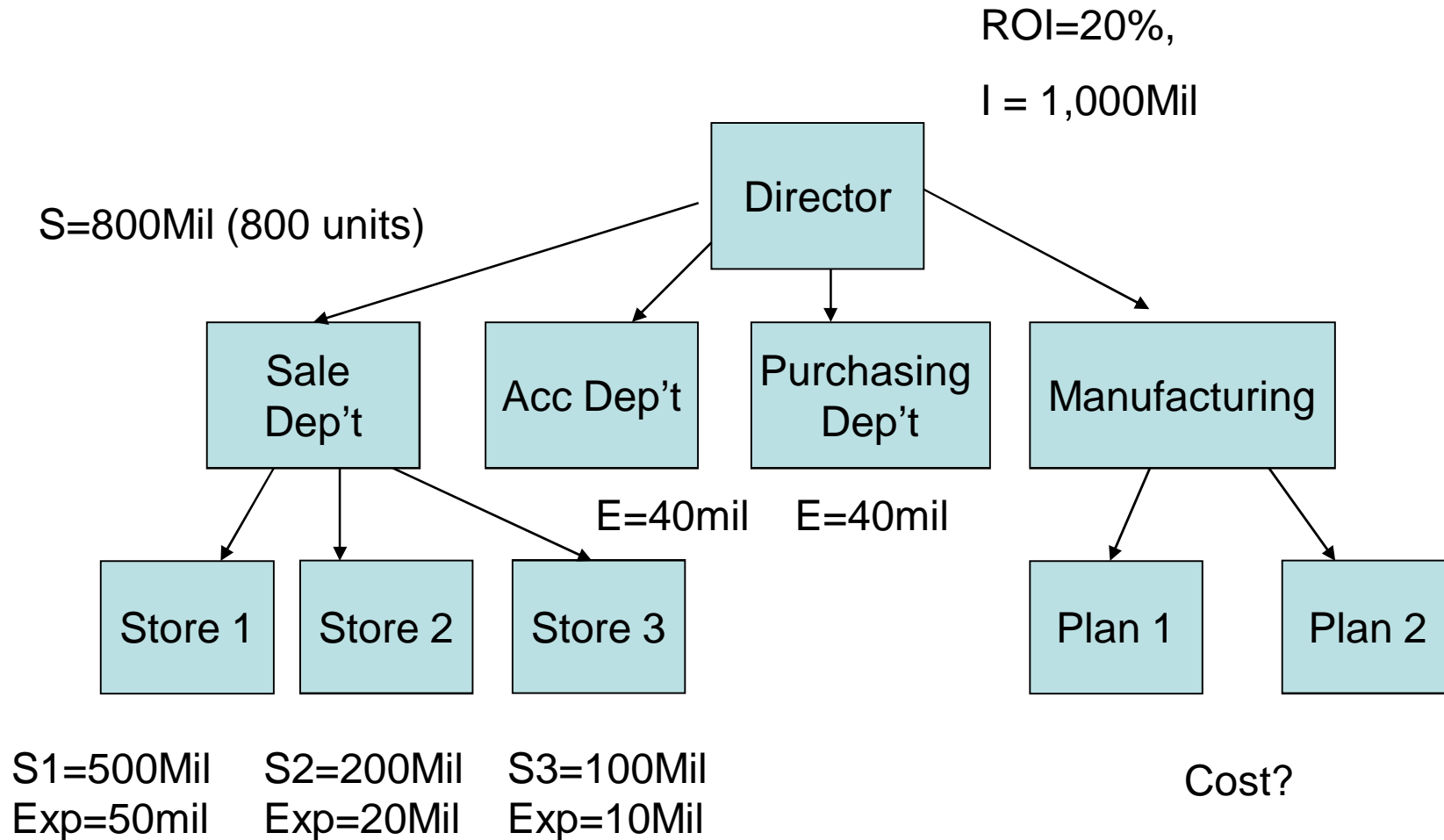
Manual

Computerised/
Automated?

Mô hình xử lý (Kế toán tài chính)

Mô hình xử lý (Kế toán quản trị)

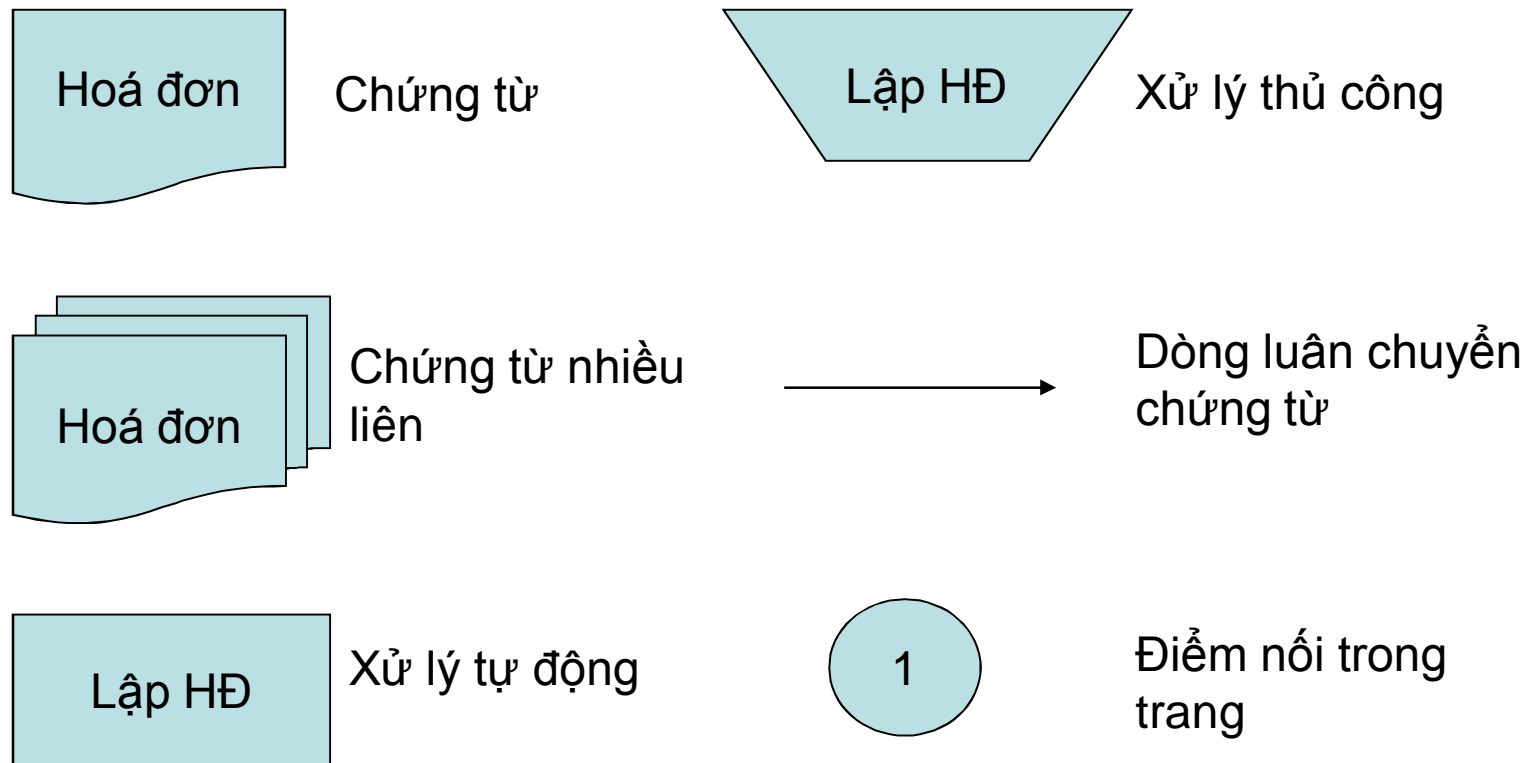
Công cụ hệ thống – Lưu đồ

Mô tả quá trình luân chuyển chứng từ giữa các bộ phận trong một tổ chức cũng như những xử lý kiểm soát liên quan.

Nguyên tắc vẽ

- Một cột: một phòng ban hay một bộ phận
- Từ trái sang phải, từ trên xuống dưới

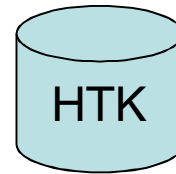
Công cụ hệ thống – Lưu đồ

Công cụ hệ thống – Lưu đồ

2

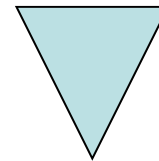
Điểm nối sang trang

Lưu trên hệ thống

Kho

Chuyển đến bộ phận khác

Lưu trên giấy tờ (thủ công)

Lời chú giải

Phát triển HTTTKT

...là quá trình xây dựng hay sửa chữa hệ thống

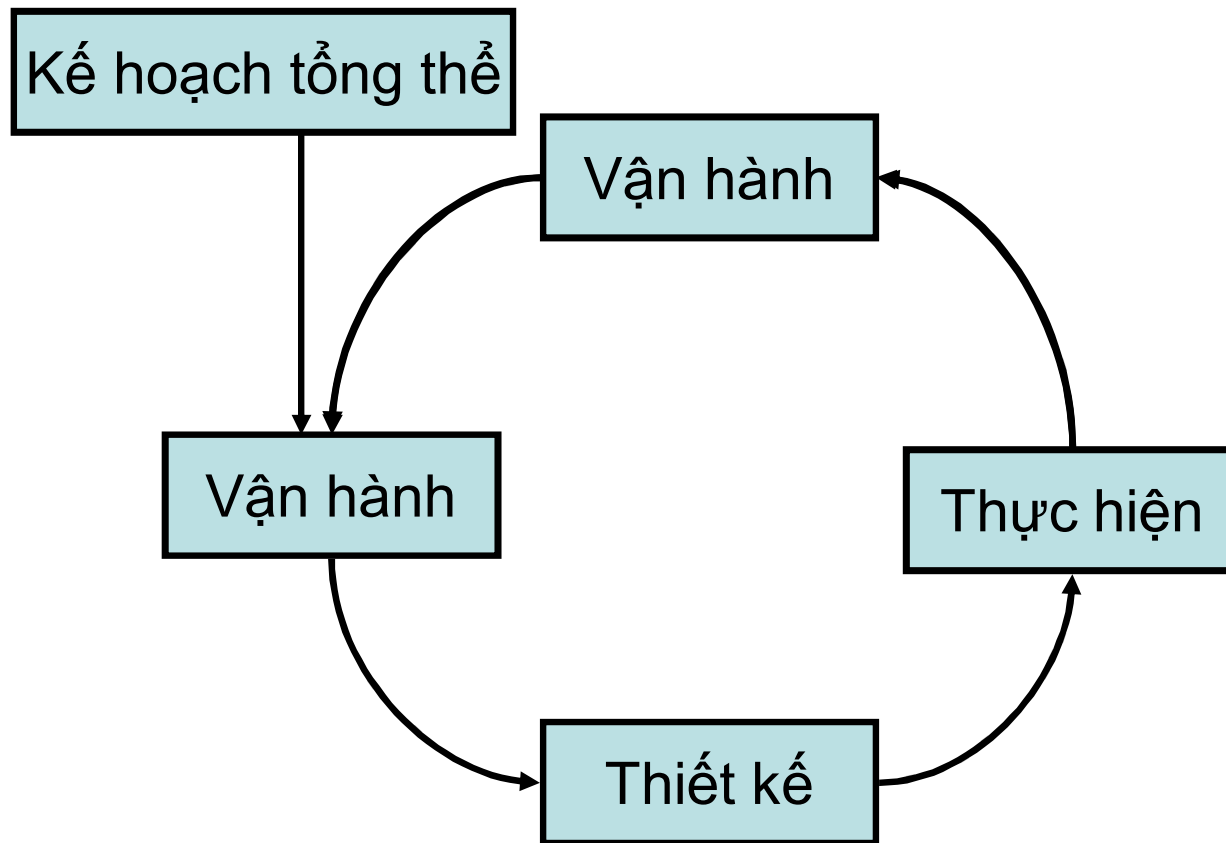
Why?

- Đáp ứng nhu cầu thông tin của doanh nghiệp
- Cung cấp thông tin chính xác, kịp thời
- Thời gian phát triển hệ thống phải hợp lý
- Người sử dụng hài lòng với hệ thống

Giải pháp để người dùng chấp nhận hệ thống?

- Tham gia thiết lập chính sách
- Tham gia trực tiếp vào dự án
- Chịu trách nhiệm trong việc vận hành

Chu kỳ phát triển hệ thống?

Chương 2: Kiểm soát HTTKT

- Hệ thống kiểm soát nội bộ (Internal control)

*“.. a system of integrated elements - people, structure, **processes**, and procedures - acting together to provide **reasonable assurance** that an organisation achieves its process goals”*

(Gelinas et al., 2005 p.237)

Why???

- Hoạt động hữu hiệu và hiệu quả
- Bảo vệ tài sản
- Cung cấp thông tin chính xác và tin cậy
- Hỗ trợ cho việc thực hiện các chính sách quản lý
- Tuân thủ luật lệ và quy định

Why reasonable assurance???

- Gian lận và sai sót
- Thông đồng
- Cán bộ quản lý lạm quyền
- Chi phí – lợi ích

Why reasonable assurance???

- Gian lận và sai sót (Fraud and errors)

Gian lận (Fraud)

Khảo sát của E&Y:

- 85 % gian lận bắt nguồn từ bên trong công ty
- 55% thủ phạm đảm trách các vị trí quản lý
- Hầu hết gian lận tập trung vào các nước kém phát triển
- Chỉ 20 % gian lận được công bố ra công chúng
- Gian lận máy tính được xem là vấn đề đáng lo ngại

Why reasonable assurance? (con't)

- Thông đồng
- Cán bộ quản lý lạm quyền
- Chi phí – lợi ích

Who?

- Ban quản lý?
- Đạo luật Sarbanes-Oxley (SOX), 2002

Who?

- Ban quản lý?
- Đạo luật Sarbanes-Oxley (SOX), 2002

Sự thất bại của ngân hàng NAB?

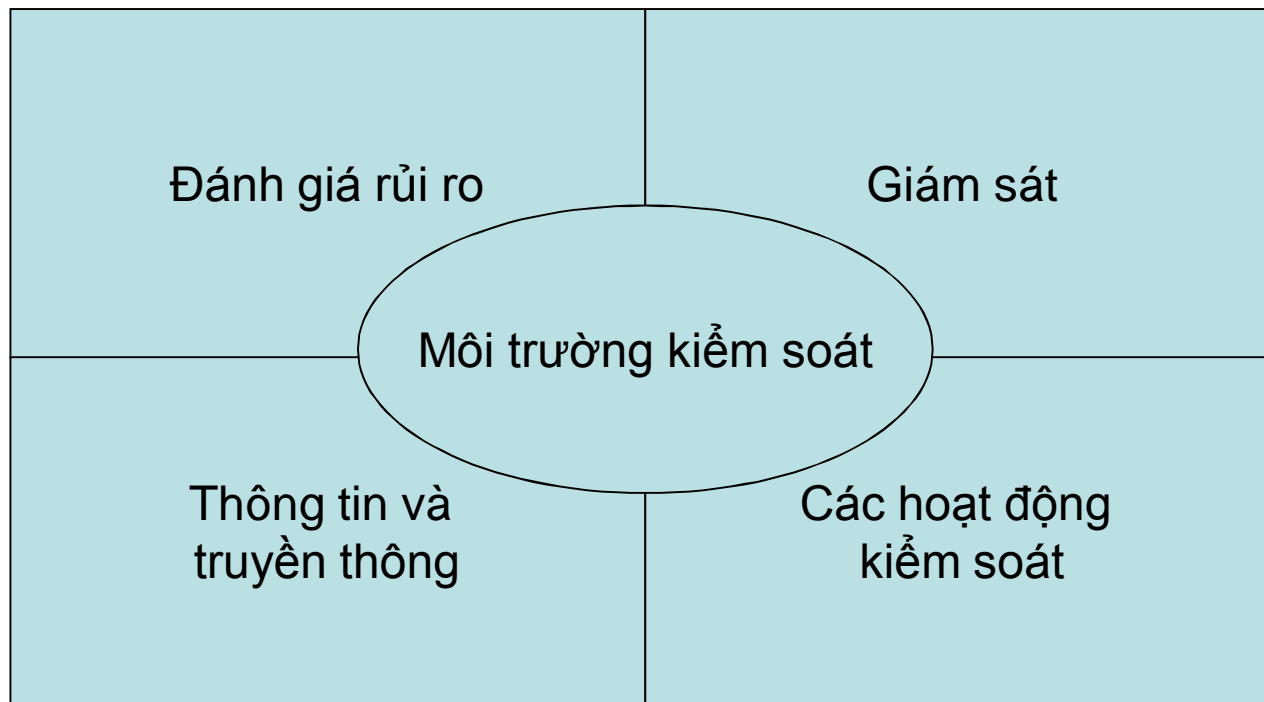
Tóm tắt

- 13/01/2004, National Australia Bank (NAB) thông báo lỗ 180 triệu AUD vì những nghiệp vụ giả mạo và 4 nhân viên giao dịch đã nghỉ việc.
- 28/01, NAB thông báo lỗ lên đến 360 triệu AUD
- 02/02 – CEO, Frank Cicutto, từ chức
- 16/02 – Chairman, Charles Allen, từ chức
- 20/02 – Australian Prudential Regulation Authority (APRA) cho biết rủi ro của sự kiện NAB đã được cảnh báo từ ít nhất 2 năm trước.
“Nếu các thủ tục kiểm soát được thực hiện hữu hiệu, tổn thất sẽ được giảm đáng kể, hay khó có thể phát sinh”
- 12/03 cuộc điều tra do PriceWaterhouseCoopers (PWC) đảm nhận được công bố.

Tóm tắt báo cáo của PwC

- Trong năm tài chính kết thúc ngày 30/09/2003, nhân viên giao dịch ngoại tệ thường xuyên ghi không hoặc ghi thừa lợi nhuận, che dấu tình hình hoạt động thực tế của bộ phận kinh doanh ngoại tệ.
- Những nhân viên này bóp méo lợi nhuận bằng phương pháp 'smoothing', bên cạnh đó đưa vào những nghiệp vụ không có thực để che dấu sự thua lỗ.
- Họ đã không trung thực. Chúng tôi giả thuyết rằng họ đã nghĩ rằng họ có thể thụ được lợi nhuận trong tương lai để bù đắp cho sự thua lỗ đã được che dấu.
- Động cơ: đạt được lợi nhuận theo kế hoạch và nhận tiền thưởng.

Thành phần kiểm soát nội bộ

Đánh giá rủi ro

- Thiết lập các mục tiêu của tổ chức
- Nhận dạng và phân tích rủi ro
 - Rủi ro tài chính
 - Rủi ro chiến lược kinh doanh
 - Rủi ro thông tin....
- Rủi ro với hệ thống thông tin kế toán trên nền máy tính?

Các hoạt động kiểm soát

- Phân chia trách nhiệm
- Ủy quyền
- Kiểm soát hệ thống và quản lý hệ thống thông tin
- Kiểm tra độc lập và soát xét việc thực hiện
- Chứng từ sổ sách
- Sự an toàn cho tài sản và thông tin

Kiểm soát hệ thống thông tin kế toán

.... Đặc điểm của HTTTKT trên nền máy tính?

.....Những nguy cơ đối với dữ liệu và an toàn thông tin kế toán

- Phá huỷ dữ liệu và chương trình
- Gián điệp
- Thâm nhập bất hợp pháp
- Gian lận (ăn cắp, chuyển thành tiền, che dấu số liệu)

WHY?????

Phân loại kiểm soát

- Phân loại theo mục tiêu
 - Kiểm soát ngăn ngừa
 - Kiểm soát phát hiện
 - Kiểm soát xử lý
- Phân loại theo phạm vi
 - Kiểm soát chung
 - Kiểm soát ứng dụng

Kiểm soát ứng dụng

- Kiểm soát nhập liệu

- Nguồn dữ liệu
- Tính tuần tự
- Vùng dữ liệu
- Dấu
- Hợp lý
- Giới hạn
- Đầy đủ
- Nhập trùng

Kiểm soát ứng dụng (tt)

- Kiểm soát nhập liệu

- Giới hạn
- Tổng kiểm soát
- Giá trị mặc định và tạo số tự động
- Thông báo lỗi và hướng dẫn sửa lỗi

Kiểm soát ứng dụng (tt)

- Kiểm soát xử lý

- Ràng buộc toàn vẹn dữ liệu
- Dữ liệu hiện hành
- Trình tự xử lý
- Nhận biết tập tin một cách hữu hình
- Kiểm tra dữ liệu phù hợp
- Báo cáo yếu tố bất thường
- Đối chiếu với dữ liệu ngoài hệ thống
- Đối chiếu tổng hợp – chi tiết...

Kiểm soát ứng dụng (tt)

- **Kiểm soát đầu ra**

- Xem xét kết xuất về nội dung và hình thức
- Đối chiếu với dữ liệu nhập
- Chuyển giao thông tin đến đúng người sử dụng
- Kiểm tra thông tin sau khi nhận thông tin báo cáo

Phân tích hệ thống

Lý do dẫn đến phân tích hệ thống:

- Hệ thống cũ không hiệu quả
- Nhu cầu mới về thông tin
- Xuất hiện kỹ thuật, thiết bị mới

Phân tích hệ thống

Lý do dẫn đến phân tích hệ thống:

- Hệ thống cũ không hiệu quả
- Nhu cầu mới về thông tin
- Xuất hiện kỹ thuật, thiết bị mới